

dr Wojciech Grabowski

Geografia– studia niestacjonarne – wykład

Przedmiot geografia poświęcony jest wzajemnym oddziaływaniom środowiska geograficznego na człowieka i społeczeństw na przyrodę. Podczas wykładu przedstawione zostaną główne elementy państwa powiązane ze środowiskiem – terytorium i granice (lądowe i morskie), a także związki środowiska ze społeczeństwem w oparciu o aspekty demograficzne, procesy integracji i dezintegracji, konflikty czy ekologiczne następstwa rozwoju cywilizacyjnego. Ukazane zostaną także liczne odniesienia do geopolityki, która politykę państwa determinuje położeniem geograficznym, a zatem ukazuje wpływ środowiska na człowieka, politykę i państwo.

20 godzin – 10 wykładów

1. Przedmiot i założenia metodologiczne geografii i geografii politycznej
 - a) Początki kierunki rozwoju
 - b) Treść i zakres
 - c) Cele i metody badań
 - d) Wpływ środowiska geograficznego na zjawiska polityczne
2. Geopolityka
 - a) Główne szkoły i teorie geopolityki
 - b) Główne kategorie geopolityki
 - c) Próby interpretacji zjawisk i procesów politycznych przy pomocy czynnika geograficznego
 - d) Wpływ geopolityki na rozwój geografii politycznej
3. Mapa polityczna świata
 - a) Zarys historyczny zmian na mapie politycznej świata
 - b) Przyczyny zmian mapy politycznej świata
 - c) Współczesna mapa polityczna świata
 - d) Percepcja społeczna mapy politycznej
4. Państwo jako przedmiot badań geografii i geografii politycznej
 - a) Pojęcie państwa
 - b) Klasyfikacje państw
 - c) Współczesne ustroje państwowe
 - d) Liczebność państw na świecie
5. Granice, pogranicza i kresy
 - a) Istota granicy i kresów
 - b) Rodzaje granic i kresów
 - c) Zmienność i stabilność granic
 - d) Spory graniczne i terytorialne
6. Demografia a problemy wyżywienia
 - a) Rozwój demograficzny świata w starzej erze
 - b) Rozwój demografii w nowej erze
 - c) Problemy demograficzne współczesnego świata
 - d) Blokada maltuzjańska i neomaltuzjanizm
7. Procesy integracji i dezintegracji w świecie
 - a) Istota i rodzaje integracji

- b) Ugrupowania oparte na integracji gospodarczej
- c) Ugrupowania oparte na integracji politycznej i obronnej
- 8. Konflikty
 - a) Konflikt narodowościowy
 - b) Konflikt religijny
 - c) Konflikt cywilizacyjny
- 9. Ekologiczne następstwa postępu cywilizacyjnego
 - a) Geneza polityki ochrony środowiska naturalnego
 - b) Postęp cywilizacyjny a zagrożenia ekologiczne
 - c) Zmiany środowiska a konflikty społeczne
 - d) Społeczne koszty dewastacji środowiska
 - e) Postęp cywilizacyjny a współpraca w dziedzinie ochrony środowiska
- 10. Kolokwium

Literatura

1. S. Otok, Geografia polityczna, Warszawa 2008 (lub wcześniejsze wydania)
2. Z. Rykiel, Podstawy geografii politycznej, Warszawa, PWE 2006
3. J. Barbag, Geografia polityczna ogólna, wyd. IV, Warszawa 1987
4. J. Bohdanowicz, M. Dziecielski, Zarys geografii historycznej i politycznej cywilizacji, Gdańsk 1996
5. L. Moczulski, Geopolityka, Warszawa 1999
6. L. Antonowicz, Państwa i terytoria, Warszawa 1988
7. M. Sobczyński, Państwa i terytoria zależne. Ujęcie geograficzno-polityczne, Toruń 2006
8. R. Bierzanek, J. Symonides, *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 1992